

TEMALINE NL HÄRDARE

Datum 12.2.2008

Tidigare datum 8.4.2003

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BEREDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

- 1.1 Produktnamn**
1.1.1 Handelsnamn
 TEMALINE NL HÄRDARE
- 1.1.2 Produktkod**
 008 6880
- 1.2 Användning av Substansen/Beredningen**
1.2.1 Användningsområde
 Målningsarbete.
 Produktbenämning: 2-komponent epoxifärgs härdare
- 1.3 Namnet på Bolaget/Företaget**
1.3.1 Leverantör
 Tikkurila Coatings AB
- 1.3.2 Kontaktuppgifter**
Postnummer och postkontor SE-12086 STOCKHOLM
 SVERIGE
Telefon 08 598 916 00
Telefax 08 598 916 90
- 1.3.3 Tillverkare / försäljning i Finland**
 Tikkurila Coatings Oy
 PB 53
 FI-01301 VANDA
 FINLAND
 Telefon: +358 9 857 741
 Telefax: +358 9 8577 6911
- 1.3.4 Ansvarig för säkerhetsdatabladet**
 Tikkurila Oy, Produktsäkerhetstjänst, e-mail: productsafety@tikkurila.com
- 1.4 Nödtelefonnummer**
1.4.1 Telefonnummer, namn och adress
 Giftinformationscentralen Sverige tel: 112, Finland tel: (09) 471 977
 Tikkurila Coatings AB tel: +46 8 598 916 00

2. FARLIGA EGENSKAPER

Brandfarligt

Frätande, C

Farligt vid inandning, hudkontakt och förtäring. Frätande. Kan ge allergi vid hudkontakt. Skadligt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

Mer detaljerade varningsetikettuppgifter finns angivna i punkt 15.1.

3. SAMMANSÄTTNING/ÄMNEAS KLASSIFICERING

3.1	Farliga komponenter		3.1.2	3.1.3	3.1.4
	CAS-nummer	EINECS	Ämnesnamn	Koncentration	Klassificering
	2855-13-2	220-666-8	Isoforondiamin	5 - 15 %	C; R21/22-34-43-52/53
	25620-58-0	247-134-8	Trimetylhexametylendiamin	5 - 15 %	C; R22-34-43-52/53
	1330-20-7	215-535-7	Xylen	10 - 25 %	Xn; R10-20/21-38
	100-51-6	202-859-9	Benzylalkohol	10 - 25 %	Xn; R20/22
	100-41-4	202-849-4	Etylbenzen	5 - 10 %	F, Xn; R11-20

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

TEMALINE NL HÄRDARE

Datum 12.2.2008

Tidigare datum 8.4.2003

- 4.1 Övrig information**
Vid minsta osäkerhet eller om besvär kvarstår, kontakta läkare. Ge aldrig en medvetlös person något att dricka eller förtära.
- 4.2 Inandning**
Sörj för frisk luft värme och vila. Vid oregelbunden andning eller medvetlöshet ge andningshjälp. Ge ingen vätska eller något att förtära. Vid medvetlöshet, placera personen i liggande framstupa sidoläge. Kontakta läkare eller till sjukhus.
- 4.3 Hudkontakt**
Tag av nedstänkta kläder. Tvätta huden noggrant med tvål och vatten eller använd lämpligt hudrengöringsmedel. Använd inte organiska lösningsmedel. Alla delar av kroppen skall rengöras efter kontakt.
- 4.4 Stänk i ögon**
Skölj med mycket vatten i minst 10 minuter, håll ögonlocken brett isär och kontakta läkare.
- 4.5 Förtäring**
Omedelbart till läkare, sjukhus om mer än en obetydlig mängd svalts. Vila. Framkalla ej kräkning.

5. BRANDBEKÄMPNINGSAÅTGÄRDER

- 5.1 Lämpliga brandsläckningsmedel**
Kolsyra, pulver eller skum.
- 5.2 Brandsläckningsmedel som av säkerhetsskäl inte får användas**
Använd inte vattenstråle som kan sprida branden.
- 5.3 Särskilda risker**
Brand kan ge upphov till tjock kompakt rök. Exponering för sönderfallsprodukter kan vara hälsofarligt. Lämplig andningsapparat kan behövas. Behållare i närheten av brand bör flyttas eller kylas med vatten. Låt inte spill från brandsläckningsarbetet rinna ut i avloppet.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

- 6.1 Personliga försiktighetsåtgärder**
Håll åtskilt från antändningskällor och ventilera området. Undvik inandning av ångor. Beakta nedanstående skyddsåtgärder listade under punkt 7 och 8. Undvik kontakt med huden och ögonen.
- 6.2 Försiktighetsåtgärder beträffande miljön**
Förhindra utsläpp i avlopp.
- 6.3 Åtgärder vid omhändertagande av spill**
Valla in med sand, jord eller liknande och samla upp i lämplig behållare som är godkänd för ändamålet. Rengör området med lämpligt rengöringsmedel, använd inte lösningsmedel. Vid större spill kontakta Räddningskåren.

7. HANTERING OCH LAGRING

- 7.1 Hantering**
Ångorna är tyngre än luft och kan spridas längs golven. Ångorna kan bilda explosiva blandningar med luft. Förhindra bildning av brandfarliga och explosiva koncentrationer av ångor i luften och undvik ångkoncentrationer högre än hygieniska gränsvärdena. Produkten får inte användas i närheten av öppen eld eller andra antändningskällor. Använd explosionsskyddad elutrustning. Produkten kan laddas upp elektrostatiskt. Jorda alltid vid överföring från en behållare till en annan. Förvara väl tillslutet och åtskilt från hetta och öppen eld. Använd inte verktyg som kan ge upphov till gnistbildning. Undvik kontakt med ögon och hud. Undvik inandning av ångor och sprutdimma. Rökning och förtäring förbjudet vid hantering. Personlig skyddsutrustning se under punkt 8. Använd aldrig tryckluft vid tömning av behållare. Behållaren är inte ett tryckkärl. Förvara alltid materialet i samma typ av behållare som originalet. Tillse att gällande arbetsmiljöregler följs.
- 7.2 Lagring**
Lagras i enlighet med gällande bestämmelser för brandfarliga varor. Observera instruktionerna på etiketten. Förvaras vid en temperatur under 30°C på en torr och väl ventilerad plats åtskilt från hetta och öppen eld. Hålles åtskilt från antändningskällor. Hålles åtskilt från oxiderande ämnen, starkt alkaliska ämnen och starka syror. Rökning förbjuden. Förhindra otillåtet tillträde. Öppnad behållare skall återförslutas och förvaras i upprätt läge för att förhindra läckage.

TEMALINE NL HÄRDARE

Datum 12.2.2008

Tidigare datum 8.4.2003

8. PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER / BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN**8.1 Exponeringsgränsvärden****8.1.1 Hygieniska gränsvärden**

Xylen (HTP, HGV) 50 ppm (8 h)

Etylbenzen (HTP, HGV) 50 ppm (8 h)

8.1.2 Information om gränsvärden

HTP = Hygieniska gränsvärden i Finland 2007

HGV = Hygieniska gränsvärden i Sverige / AFS 2005:17

8.2 Begränsning av exponeringen**8.2.1 Begränsning av exponeringen på arbetsplatsen**

Se till att luftväxlingen är god. Mekanisk ventilation och punktutsug kan behövas.

8.2.1.1 Andningsskydd

Vid otillräcklig ventilation skall lämpligt andningsskydd användas. Sprutdimma som innehåller alla beståndsdelar av produkten får inte inandas.

8.2.1.2 Skyddshandskar

Använd alltid kemikaliebeständiga skyddshandskar (e.g. nitrilgummi). Bomullsvantar rekommenderas som underhandskar.

8.2.1.3 Ögonskydd

Vid risk för stänk använd skyddsglasögon.

8.2.1.4 Skyddskläder

Skyddskläder skall alltid användas. Alla delar av huden skall rengöras efter kontakt. Vid sprutning av produkten rekommenderas användning av överdragsdräkt.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER**9.1 Allmän information (utseende, lukt)**

Viskos vätska, stark lukt

9.2 Viktig Hälsosäkerhets- och Miljöinformation**9.2.2 Kokpunkt/kokpunktsområde** 137 - 145 °C *)**9.2.3 Flampunkt** 25 °C *)**9.2.5 Explosionsegenskaper****9.2.5.1 Nedre explosionsgräns** 1,0 vol-% *)**9.2.5.2 Övre explosionsgräns** 7,0 vol-% *)**9.2.7 Ångtryck** 0,7 kPa (20 °C) *)**9.2.8 Relativ densitet** 0,99**9.2.9 Löslighet****9.2.9.1 Vattenlöslighet** Olösligt**9.3 Ytterligare information**

Rel. avdunstningstal (BuAc=1) : 0,76 *)

*) = Xylen

10. STABILITET OCH REAKTIVITET**10.1 Förhållanden som skall undvikas**

Stabil under rekommenderade förvarings- och hanteringsförhållanden. Ångorna kan bilda explosiva blandningar med luft.

10.2 Material som skall undvikas

Hålles åtskilt från oxiderande ämnen, starkt alkaliska ämnen och starka syror för att förhindra exotermiska reaktioner.

10.3 Farliga sönderdelningsprodukter

Vid exponering för höga temperaturer kan hälsofarliga sönderdelningsprodukter bildas som kolmonoxid, koldioxid, rök och oxider av kväve.

Datum 12.2.2008

Tidigare datum 8.4.2003

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Akut toxicitet

Se punkt 11.5.

11.2 Primär irritation

Irriterar starkt huden och ögonen. Kan ge frätskador. Se punkt 11.5

11.3 Sensibilisering

Kan ge allergi vid hudkontakt.

11.5 Erfarenhet människa

11.5.1 Inandning: Exponering av lösningsmedelsångor i halter som överstiger de hygieniska gränsvärdena kan ge upphov till skadliga effekter som slemhinneirritation och irritation på andningsorganen och skadliga effekter på njurar, lever och centrala nervsystemet. Symptomen kan inkludera huvudvärk, yrsel, trötthet, muskelsvaghet, dåsigheit och i extremfallet medvetlöshet.

11.5.2 Hudkontakt: Stänk irriterar starkt. Upprepad eller långvarig kontakt med produkten kan avfetta huden och ge upphov till kontakteksem. Aminer absorberas även genom huden.

11.5.3 Övriga effekter: Förtäring kan ge illamående och framkalla kräkning.

12. EKOTOXIKOLOGISK INFORMATION

12.1 Ekotoxicitet

12.1.1 Akvatisk toxicitet

Isoforondiamin: LC50 = 110 mg/l, brachydanio rerio, 96 h. EC50 = 44 mg/l, daphnia magna, 24 h; skadligt. EC50 = 37 mg/l, green algae (scenedesmus subspicatus), 72 h; skadligt.

Trimetylhexametylendiamin: LC50 = 174 mg/l, leuciscus idus, 48 h. EC50 = 31,5 mg/l, daphnia magna, 24 h; skadligt. EC50 = 29,5 mg/l, green algae (scenedesmus subspicatus), 72 h; skadligt.

12.3 Persistens och nedbrytbarhet

12.3.1 Bionedbrytning

Isoforondiamin: 8 %, EY 79/831 Trimetylhexametylendiamin: 7 %, DOC die away test

12.4 Bioackumuleringsförmåga

Isoforondiamin: oktanol/vatten fördelnings koefficient log Pow = 0,79

Trimetylhexametylendiamin: oktanol/vatten fördelnings koefficient log Pow = 0,77

12.6 Andra skadliga effekter

Ekotoxikologiska uppgifter finns ej tillgängliga på produkten som sådan. Förhindra utsläpp i avlopp.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Produkt som skall förstöras: Förhindra utsläpp i avlopp. Lämna för omhändertagande eller destruktion enligt lokala bestämmelser. Flytande rester av produkten klassas som farligt avfall med EWC kod 08 01 11. Spill, rester, kasserade handskar och skyddskläder samt emballage samlas i särskild behållare märkt HÄLSOFARLIGT AVFALL.

13.2 Förpackningsavfall: Tömningsanvisning för plåtfat: Om fatet skall lämnas till materialåtervinning måste det tömmas omsorgsfullt. Tömningen skall ske vid en temperatur >15 °C. Lock- och sprundfat töms genom att fatet vänds upp och ned. Sprundfat ställs något lutande (ca 10 grader) med sprundet (öppningen) i lägsta position. Låt de sista produktresterna rinna ur tills fatet är droppfritt. Produkten fordrar urskrapning och/eller tvättning. Val av metod bör ske i samråd med leverantören. Vid urskrapning och tvättning skall hänsyn tas till övrig information i detta varuinformationsblad. Sprundfat, som innehåller brandfarlig produkt, får på grund av explosionsrisken ej skäras upp om fatet ej först ventilerats omsorgsfullt.

14. TRANSPORTINFORMATION

14.1	UN-nr	2733
14.2	Förpackningsgrupp	III
14.3	Landtransport	
14.3.1	ADR/RID-klass	3 (8)

TEMALINE NL HÄRDARE

Datum 12.2.2008

Tidigare datum 8.4.2003

14.3.3	Benämning av godset	aminer, brandfarliga, frätande, n.o.s. (isoforondiamin, trimetylhexametylendiamin)
14.4	Sjötransport	
14.4.1	IMDG-klass	3 (8)
14.4.2	Proper shipping name	amines, flammable, corrosive n.o.s. (isophorone diamine, trimethyl hexamethylene diamine)
14.4.3	Övrig information	EmS: F-E,S-C

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER**15.1 Information på varningsetiketten****15.1.1 Bokstavskod för varningssymbolen och indikationer på beredningens fara**

C Frätande

15.1.2 Ingrediensernas namn angivna på varningsetiketten Xylen
Isoforondiamin
Trimetylhexametylendiamin
Benzylalkohol**15.1.3 R-fras(er)**R10 Brandfarligt.
R20/21/22 Farligt vid inandning, hudkontakt och förtäring.
R34 Frätande.
R43 Kan ge allergi vid hudkontakt.
R52/53 Skadligt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.**15.1.4 S-fras(er)**S23 Undvik inandning av ånga/sprutdimma.
S24 Undvik kontakt med huden.
S26 Vid kontakt med ögonen, spola genast med mycket vatten och kontakta läkare.
S29 Töm ej i avloppet.
S36/37/39 Använd lämpliga skyddskläder och skyddshandskar samt skyddsglasögon eller ansiktsskydd.
S38 Använd lämpligt andningsskydd vid otillräcklig ventilation.
S45 Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten.**15.2 Information om nationella regler:**Brandklass enligt Statens räddningsverks föreskrifter i Sverige: 2a
I Sverige bör man vid hantering av produkten följa Arbetsmiljöverkets författningssamling om härdplaster AFS 2005:18.**16. ÖVRIG INFORMATION****16.1 Fullständig lydelse av R-fraser som finns under punkt 2 och 3**R11 Mycket brandfarligt.
R20 Farligt vid inandning.
R20/21 Farligt vid inandning och hudkontakt.
R10 Brandfarligt.
R20/21/22 Farligt vid inandning, hudkontakt och förtäring.
R34 Frätande.
R43 Kan ge allergi vid hudkontakt.
R20/22 Farligt vid inandning och förtäring.
R21/22 Farligt vid hudkontakt och förtäring.
R52/53 Skadligt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.
R22 Farligt vid förtäring.
R38 Irriterar huden.**16.4 Ytterligare information**

-

Datum 12.2.2008

Tidigare datum 8.4.2003

Underskrift

d,j/akk